

Accountantsprotocol 2023

behorend bij de
Subsidieregeling stimulering bouw en
onderhoud sportaccommodaties
(BOSA)

Status: versie 1, 19 december 2022

Copro.22094

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten	3
1.1 Doelstelling	3
1.2 Definities	3
1.3 Procedures	4
Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag	5
2.1 Controleaanpak	5
2.2 Referentiekader voor de controleverklaring	5
2.3 Gevolgen van doelgebonden en niet-doelgebondensubsidieverplichtingen	6
2.4 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid controleverklaring.....	7
Bijlage A Controleverklaring projectsubsidie - Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties	8

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Het Accountantsprotocol heeft betrekking op de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (Staatscourant 2018, nr. 40859 en geldend vanaf 1-1-2022, kenmerk BWBR0041184). De regelgeving en overige van belang zijnde documentatie zijn evenals dit Accountantsprotocol te vinden op het internet van de Dienst Uitvoering Subsidies aan instellingen (DUS-I) www.dus-i.nl.

De minister kan subsidie verstrekken aan een amateursportorganisatie voor de bouw of het onderhoud van sportaccommodaties, of voor de aanschaf of het onderhoud van sportmaterialen (artikel 2 lid 1). De subsidie bedraagt ten hoogste 20% van de kosten van de subsidiabele activiteiten, bedoeld in artikel 2 lid 1, inclusief btw, tot een maximum van € 2.500.000 per kalenderjaar. Subsidies van minder dan € 2.500 worden niet verstrekt (artikel 4 lid 2). Daarnaast kan een aanvullende subsidie worden verstrekt voor prioriteiten (artikel 6) en/of voor veiligheidsbeleving (artikel 6a).

De regeling kent de volgende soorten subsidies en daarbij behorende accountantsproducten:

Soort subsidie	Financiële verantwoording	Drempel bedragen	Vindplaats	Accountantsproduct
Vaststelling zonder voorafgaande verlening	Bij aanvraag	≥ €2.500 en < € 25.000	Artikel 8	Geen
Vaststelling zonder voorafgaande verlening	Bij aanvraag	≥ € 25.000 en < € 125.000	Artikel 10	Geen
Vaststelling met voorafgaande verlening	Bij aanvraag	≥ € 25.000 en < € 125.000	Artikel 11	Geen
Projectsubsidie	Financieel verslag	≥ € 125.000	Artikel 12	Controleverklaring

Accountantsproduct

Voor subsidies als bedoeld in artikel 12 (subsidies vanaf € 125.000) gaat het om een controleverklaring bij het financieel verslag. In hoofdstuk 2 van dit protocol is de controleaanpak bij een financieel verslag nader uitgewerkt.

Op deze regeling zijn artikelen 1.5, 3.1 tot en met 3.5, 4.3, 6.1, 7.1 tot en met 7.8 en 10.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS niet van toepassing.

1.2 Definities

De relevante definities zijn opgenomen in artikel 1 van de regeling. Hiernaast bestaan specifieke voorschriften voor registeraccountants en accountants-administratieconsulenten, met name de Controle en overige standaarden (NV COS):

- Uitgangspunt voor het accountantsonderzoek gericht op het financieel verslag is Standaard 805 'Bijzondere overwegingen - Controles van een enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht'.

1.3 Procedures

De aanvraag tot vaststelling van een subsidie \geq € 125.000, wordt uiterlijk ingediend binnen 22 weken na de datum waarop de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, uiterlijk moeten zijn verricht (artikel 12 lid 6).

De minister kan vrijstelling of ontheffing verlenen van de termijn, bedoeld in artikel 12 zevende lid.

Voor de aanvraag tot vaststelling van een subsidie wordt een door de minister vastgesteld formulier gebruikt.

De ontvanger van een subsidie legt rekening en verantwoording af aan de hand van een financieel verslag (artikel 12 lid 9).

Indien er sprake is van een aanvullende subsidie op grond van artikel 6, gaat de aanvraag tot vaststelling vergezeld van een door de minister vastgesteld formulier waarin wordt verklaard dat de activiteiten overeenkomstig de voorwaarden in Bijlage I van deze subsidieregeling zijn verricht (artikel 12 lid 10).

Indien er sprake is van een aanvullende subsidie op grond van artikel 6a gaat de aanvraag tot vaststelling vergezeld van de daarvoor vastgestelde formulieren. De formulieren moeten volledig zijn ingevuld en de in het Stappenmodel Veiligheidsbeleving Sportaccommodaties (SVS-model) genoemde bewijsstukken moeten aanwezig zijn.

De minister besluit binnen 22 weken op een aanvraag tot vaststelling, waarbij afrekening tot maximaal de resterende 20% van het bedrag van de subsidie plaatsvindt.

De accountant mag ervoor kiezen om ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een zogenaamde "WG-verklaring" af te geven, waarbij uitsluitend de naam van de instellingsaccountant met de aanduiding w.g. (was getekend) wordt vermeld. De origineel ondertekende verklaring/rapport met de persoonlijke handtekening van de accountant moet in het archief van de instelling worden opgenomen.

Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag

2.1 Controleaanpak

Met het oog op de vaststelling van de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie wordt een controleverklaring bij het door de instelling ingediende financieel verslag als bedoeld in artikel 12 lid 9 verstrekt. Het betreft hier subsidies als bedoeld in artikel 12.

2.2 Referentiekader voor de controleverklaring

Voor de controlewerkzaamheden die leiden tot de controleverklaring behorend bij het financieel verslag gelden de volgende toetspunten:

- a) **Kosten:** de in het financieel verslag verantwoorde kosten dienen betrekking te hebben op de in de verleningsbeschikking opgenomen activiteiten;
- b) **Periode:** de in het financieel verslag verantwoorde kosten hebben betrekking op de in de verleningsbeschikking genoemde periode waarvoor de subsidie is verleend. Op grond van de regeling wordt slechts subsidie verstrekt voor activiteiten die aanvangen vanaf 1 januari 2019 (artikel 2 lid 2);
- c) **BTW:** Op grond van de regeling wordt geen subsidie verstrekt indien voor de kosten van subsidiabele activiteiten op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968 recht op aftrek van omzetbelasting bestaat (artikel 2 lid 3);
- d) **Eenmalig:** Een activiteit komt slechts eenmaal in aanmerking voor subsidie op grond van de onderhavige regeling of een uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. Wanneer bestedingen van een amateursportorganisatie door de gemeente in haar aanvraag voor een subsidie uit de Regeling specifieke uitkering stimulering sport worden meegenomen, komt deze amateursportorganisatie in het geheel niet meer in aanmerking voor een subsidie uit onderhavige regeling voor het jaar van aanvraag (artikel 2 lid 4 en 5);
- e) **Formulier:** het financieel verslag voldoet aan de verantwoordingseisen genoemd in artikel 12 lid 8 (gebruikmaken van het door de minister vastgestelde formulier);
- f) **Artikel 6 Aanvullende subsidie voor prioriteiten:** Indien er sprake is van een aanvullende subsidie op grond van artikel 6 (aanvullende subsidie voor prioriteiten), gaat de aanvraag tot vaststelling vergezeld van een door de minister vastgesteld formulier waarin wordt verklaard dat de gesubsidieerde activiteiten overeenkomstig de voorwaarden in Bijlage I van deze subsidieregeling zijn verricht (artikel 12.10). De aanvullende subsidie bedraagt ten hoogste 10% van de kosten van de activiteiten, zoals omschreven in artikel 6 lid 1, inclusief btw. Wat betreft de controle door de accountant wordt dit formulier aangemerkt als 'andere informatie' volgens Standaard 720;
- g) **Artikel 6a Aanvullende subsidie voor veiligheidsbeleving:** Indien er sprake is van een aanvullende subsidie op grond van artikel 6a gaat de aanvraag tot vaststelling vergezeld van de daarvoor vastgestelde formulieren. De formulieren moeten volledig zijn ingevuld en de in het Stappenmodel Veiligheidsbeleving Sportaccommodaties (SVS-model) genoemde bewijsstukken moeten worden meegeleverd. De aanvullende subsidie bedraagt ten hoogste 30% van de kosten van de activiteiten, bedoeld in artikel 6a lid 1, inclusief btw. Wat betreft de controle door de accountant worden de formulieren en bewijsstukken aangemerkt als 'andere informatie' volgens Standaard 720;
- h) **Kostenberekening:** de kosten worden berekend op basis van een controleerbare methode, die is gebaseerd op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die door de subsidieontvanger volgens een bestendige gedragslijn worden toegepast (artikel 1.7 lid 1 en toelichting van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS);
- i) **Afschrijvingen:** de afschrijving van materiële vaste activa worden berekend op basis van historische aanschafprijzen tenzij door de minister anders is bepaald (artikel 1.7 lid 2 van de

Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS);

- j) **Voorzieningen en reserveringen:** toevoegingen aan voorzieningen en reserveringen komen niet in aanmerking voor subsidie, tenzij de minister met deze toevoegingen schriftelijk heeft ingestemd (artikel 1.7 lid 3 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS); en
- k) **Vergoeding voor diensten aan derden:** Uit artikel 1, Definities blijkt dat de subsidie bestemd is voor amateursportorganisaties. Een amateursportorganisatie is een privaatrechtelijk rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid zonder winstoogmerk die als doelstelling heeft om sportaccommodaties ter beschikking te stellen aan de amateursport voor lokale gebruikers. Indien de subsidieaanvrager de sportaccommodatie ter beschikking stelt aan anderen dan aan lokale gebruikers voor amateursport, stelt de accountant vast dat de subsidieaanvrager in overeenstemming met artikel 5.3 van de Kaderregeling een kostendekkende vergoeding in rekening brengt, bij de berekening waarvan de subsidie buitenbeschouwing is gelaten.

Aan de niet hierboven genoemde artikelen van de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties en de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS hoeft bij de uitvoering van de controle geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat teneinde de controle op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten kennisneming van de Kaderwet VWS-subsidies en de niet genoemde artikelen van de subsidieregeling en de kaderregeling (inclusief de toelichting) noodzakelijk is.

Andere informatie

Het formulier aanvraag subsidievaststelling bestaat uit een financieel verslag en, indien er sprake is van een subsidie op grond van artikel 6 en/of artikel 6a van de subsidieregeling (zie hierboven bij de toetspunten f en g), door de minister vastgestelde formulieren en bewijsstukken. De accountant dient overeenkomstig Standaard 720 'De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie' vast te stellen dat de informatie in genoemde formulieren en bewijsstukken met het financieel verslag verenigbaar zijn en geen materiële afwijkingen bevatten.

Als in het formulier aanvraag subsidievaststelling wordt verwezen naar een tegelijk ingediend, maar separaat bijgevoegd ander document dient de accountant bovengenoemde werkzaamheden ook te verrichten voor het separaat bijgevoegde document en dit document te waarmerken.

Het is binnen het kader van dit accountantsprotocol expliciet niet de bedoeling dat er een specifiek onderzoek wordt uitgevoerd naar het door de minister vastgesteld formulier waarin wordt verklaard dat de activiteiten overeenkomstig de voorwaarden in Bijlage I van de subsidieregeling zijn verricht, de accountant verricht uitsluitend die werkzaamheden die in Standaard 720 zijn voorgeschreven.

2.3 Gevolgen van doelgebonden en niet-doelgebonden subsidieverplichtingen

In de verleningsbeschikking, kunnen doelgebonden en niet-doelgebonden verplichtingen zijn opgenomen, zie artikel 5.6 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. De accountant neemt van de inhoud van deze beschikking kennis en betreft de naleving van de eventueel opgenomen doelgebonden en niet-doelgebonden subsidieverplichtingen in de werkzaamheden indien dit in de beschikking expliciet is vermeld. Expliciet vermelden houdt in dat terzake van die verplichtingen in de beschikking is uitgewerkt wat het te hanteren normenkader is, welke foutdefinitie hierbij gelden en welke werkzaamheden van de accountant worden verwacht:

- Afwijkingen van doelgebonden en niet-doelgebonden subsidieverplichtingen, die indien dit is aangegeven in de verleningsbeschikking van belang zijn voor de te verstrekken Assurance, weegt de accountant mee bij het af te geven accountantsoordeel in de controleverklaring.

2.4 Betrouwbaarheid en materialiteit controleverklaring

De controle behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen (fouten) van materieel belang bevat. Indien laatstgenoemd begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

Een goedkeurende controleverklaring impliceert dat, gegeven de eerder genoemde betrouwbaarheid, in het financieel verslag geen afwijkingen (fouten) voorkomen en dat er geen onzekerheden in de controle zijn met een belang dat groter is dan de voorgeschreven toleranties. Het referentiekader is opgenomen in paragraaf 2.2 onder a tot en met k. Bij doelgebonden en niet-doelgebonden subsidieverplichtingen geldt ook paragraaf 2.3.

Het totaalbedrag van de subsidiabele kosten vormt de omvangsbasis waarop de toleranties van onderstaande tabel moeten worden toegepast. Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

Materialiteitstabel	Oordeel		
	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in financieel verslag en onzekerheden in de controle	≤2%	>2% - ≤4%	>4%

Indien de accountant zowel fouten in het financieel verslag als onzekerheden in de controle aantreft, dan weegt hij deze bij zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang.

Van fouten in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van de uitgevoerde controle is gebleken dat het financieel verslag onjuistheden bevat omdat deze niet voldoen aan de normen van het in paragraaf 2.2 bedoelde referentiekader. Fouten worden in absolute zin opgevat. Salderen van fouten is daarom niet toegestaan.

Van een onzekerheid in de controle is sprake als er onvoldoende (controle-) informatie beschikbaar is om posten in het financieel verslag als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de normen van dit protocol.

Bijlage Model A Controleverklaring projectsubsidie

- Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Opdrachtgever

Ons oordeel

Wij hebben het bijgevoegde en door ons gewaarmerkte formulier subsidievaststelling voor wat betreft het onderdeel financieel verslag van de projectsubsidie van.....[naam entiteit] te[statutaire vestigingsplaats] over ... 2023 gecontroleerd.

Naar ons oordeel is het financieel verslag van de projectsubsidie, aangevende het bedrag van € aan subsidiabele kosten en €..... aan opbrengsten, in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties, de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, zoals uitgewerkt in versie 1 d.d. 19 december 2022 van het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA) en met de doelgebonden en niet doelgebonden subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de verleningsbeschikking(en)¹.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag'.

Wij zijn onafhankelijk van.....[naam entiteit] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Andere informatie

Het formulier subsidievaststelling omvat andere informatie, die bestaat uit een door de minister vastgesteld formulier waarin wordt verklaard dat de gesubsidieerde activiteiten overeenkomstig de voorwaarden in Bijlage I van de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties zijn verricht² en/of formulieren voor het Stappenmodel Veiligheidsbeleving Sportaccommodaties (SVS-model) met de daarin genoemde bewijsstukken³.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij het financieel verslag.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Het financieel verslag is opgesteld voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met als doel[naam entiteit] in staat te stellen te voldoen aan de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties. Hierdoor is het financieel verslag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... [naam entiteit] en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

¹ Voor zover er in de verleningsbeschikking aanvullende subsidieverplichtingen zijn gesteld.

² Indien sprake is van een subsidieverstreking op basis van artikel 6 van de subsidieregeling.

³ Indien sprake is van een subsidieverstreking op basis van artikel 6a van de subsidieregeling.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan⁴ voor het financieel verslag

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het financieel verslag in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties, de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, en met de doelgebonden en niet-doelgebonden subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de verleningsbeschikking(en)⁵.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van het financieel verslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze de aanvraag tot subsidievaststelling nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en versie 1 d.d. 19 december 2022 van het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling stimulering bouwen onderhoud sportaccommodaties (BOSA), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat het financieel verslag afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het financieel verslag en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het financieel verslag staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van het financieel verslag en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of het financieel verslag de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

⁴ Zo nodig aanpassen als een toezichthoudend orgaan ontbreekt.

⁵ Voor zover er in de verleningsbeschikking aanvullende subsidieverplichtingen zijn gesteld.